

XI. Опис бізнесу

Важливі події розвитку

ПАТ "Одеська ТЕЦ" створена шляхом корпоратизації ДП "Одеська ТЕЦ" згідно наказу Мінпаливенерго України від 16.07.2001р. № 326 та зареєстровано Ленінською районною адміністрацією Одеського міськвиконкому 31 серпня 2001р. Одеська ТЕЦ до вересня 1998р. входила як структурний підрозділ до складу ДАК "ЕК Одесаобленерго" і була виділена в окреме державне підприємство відповідно до наказу Міненерго України від 03.09.1998р. № 154 як об'єкт, що не підлягає приватизації. У відповідності до Закону України "Про перелік об'єктів права державної власності, які не підлягають приватизації" від 07.07.1999р. № 847 - XIV ПАТ "Одеська ТЕЦ" входить до переліку об'єктів, які не підлягають приватизації. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.06.2004р. № 794 всі 100% акцій ПАТ "Одеська ТЕЦ", знаходяться у державній власності, були передані НАК "Енергетична компанія України". Єдиним акціонером товариства є держава в особі органу управління.

Постановою № 1060 від 07.10.2009р. Кабінет Міністрів України вносить зміни в Постанову Кабінету Міністрів України № 747 від 25.05.1998р. «Про утворення Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», і наказує Міністерству палива та енергетики України в місячний термін передати із статутного фонду НАК «Енергетична компанія України» до статутного фонду НАК «Нафтогаз України» пакети акцій деяких відкритих акціонерних товариств, в числі яких – ПАТ «Одеська ТЕЦ». Наказом Міністерства палива та енергетики України № 653 від 25.11.2009р. затверджений акт приймання-передачі акцій ПАТ «Одеська ТЕЦ» на користь НАК «Нафтогаз України». Акціонерами НАК «Нафтогаз України» є держава в особі Міністерства палива та енергетики – до прийняття в установленому порядку рішення про приватизацію майна НАК «Нафтогаз України», та в особі Фонду державного майна України – після передачі йому акцій НАК «Нафтогаз України», визначених для продажу згідно з прийнятим рішенням про приватизацію її майна.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про приватизацію державного майна», Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації», до 06.05.2012 р. підприємство було об'єктом права державної власності, що не підлягає приватизації.

Законом України від 12.04.2012 р. № 4649-VI були внесені зміни до переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоратизовані, затвердженого Законом України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації». Згідно з цими змінами підприємство було виключено із Переліку об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації, але можуть бути корпоратизовані.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.08.2012р. № 713 «Про передачу Фондові державного майна пакетів акцій публічних акціонерних товариств», ФДМУ було передано 100 відсотків акцій підприємства для подальшої приватизації (кількість акцій, що передаються-174101600).

Керуючись частиною 5 статті 25 Закону України «Про приватизацію державного майна», пунктом 2.4. Порядку проведення пільгового продажу акцій акціонерних товариств, затвердженого наказом ФДМУ від 03.07.2000року № 1368 із змінами і доповненнями, з метою реалізації плану розміщення акцій ПАТ «ОДЕСЬКА ТЕЦ», затвердженого наказом ФДМУ від 17.08.2012р. № 3334, згідно з наказом ФДМУ № 3335 від 29.08.2012р. «Про пільговий продаж акцій ПАТ «ОДЕСЬКА ТЕЦ», було проведено пільговий продаж акцій працівникам.

Згідно з Протоколом № 3 засідання комісії про підсумки приймання заяв на пільгове придбання акцій ПАТ «ОДЕСЬКА ТЕЦ» від 02.11.2012р. працівникам продано 18360 акцій номінальною вартістю 4590 грн., що складає 0,011% акцій підприємства.

Відповідно до Переліку власників акцій: всього зареєстровано 6 акціонерів (фізичних осіб), в кожного 3060 акцій номінальною вартістю 765 грн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.11.2012р. № 1106 «Про передачу Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакетів акцій публічних акціонерних товариств», ФДМУ необхідно в місячний термін передати Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакет акцій підприємства (кількість акцій, що передаються - 174101600).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15.04.2013р. №266 «Про передачу Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакетів акцій публічних акціонерних товариств», ФДМУ необхідно в місячний термін передати Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакет акцій підприємства (кількість акцій, що передаються – 174083240), п.1. постанови Кабінету Міністрів України від 28.11.2012р. №1106 «Про передачу Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакетів акцій публічних акціонерних товариств» втратив чинність.

Згідно з наказом ФДМУ від 07.12.2012р. № 3950 «Про затвердження Переліку об'єктів груп В, Г, які будуть запропоновані до продажу в 2013 році», акції ПАТ «ОДЕСЬКА ТЕЦ» (державна частка – 99,989%)

будуть запропоновані до продажу в 2013 році.

На виконання постанови КМУ від 15.04.2013р. №266 «Про передачу Міністерству енергетики та вугільної промисловості пакетів акцій публічних акціонерних товариств» 03.06.13. між ФДМУ та Міненерго підписаний акт приймання-передачі №233, яким пакет акцій ПАТ «Одеська ТЕЦ» у розмірі 99,989 % та управління корпоративними правами держави передано Міненерговугілля.

Відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2014 № 1089-р було внесено зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2013 року № 96 «Про приватизацію об'єктів паливно-енергетичного комплексу», яким доповнено перелік об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що підлягають приватизації, а саме додано об'єкт ПАТ «Одеська ТЕЦ» та доповнено розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2013 року № 204 додатком про план розміщення акцій ПАТ «Одеська ТЕЦ».

9 грудня 2014 року було підписано акт приймання-передачі № 482 99,989% акцій ПАТ «Одеська ТЕЦ» від Міністерства енергетики та вугільної промисловості України до Фонду державного майна України.

На підставі акту приймання-передачі акцій № 482 від 09.12.2014 року 27 травня 2015 року Національним депозитарієм України була здійснена зміна власника акцій ПАТ «Одеська ТЕЦ» розмірі 99,989%, якими володіє держава, з Міністерства енергетики та вугільної промисловості України на Фонд державного майна України.

Відповідно до наказу Фонду державного майна України від 08.06.2015 року № 829 із змінами відповідно до наказу від 14.09.2015 № 1345, було затверджено план-графік виставлення об'єктів груп В, Г на продаж в 2015 році, відповідно до якого 5% статутного капіталу ПАТ «Одеська ТЕЦ» буде виставлено на продаж на фондових біржах в листопаді 2015 року, а 94,99 % статутного капіталу ПАТ «Одеська ТЕЦ» буде виставлено на продаж за конкурсом з відкритістю пропонування ціни за принципом аукціону в грудні 2015 року. Після чого строки продажу акцій Товариства змінювались, але в 2015 році їх продаж не відбувся.

Відповідно до Постанови КМУ від 12.05.2015 року № 271 про затвердження переліку об'єктів, що підлягають приватизації, до якого увійшла ПАТ «Одеська ТЕЦ», було внесено зміни постановою КМУ № 1069 від 02.12.2015 року про продовження терміну приватизації визначених об'єктів на 2016 рік. На протязі 2016 року приватизація ПАТ "Одеська ТЕЦ" не відбулася.

Діючий Статут ПАТ «Одеська ТЕЦ», було затверджено на загальних зборах Акціонерів, що відбули 30 квітня 2014 року, протокол Загальних зборів Акціонерів від 30.04.2014 №1. Державну реєстрацію діючого Статуту здійснено 16 травня 2014 року, номер запису 1551 105 003 400 2046.

Основними видами діяльності Підприємства є виробництво та постачання теплової та електричної енергії, надання в оренду нерухомого майна, проведення робіт з експлуатації та ремонту, виконання функцій замовника та підрядника по будівництву, реконструкції, технічному переобладнанню об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що належать Підприємству.

Відповідно до ухвали Господарського суду Одеської області від 15.06.2001 року було порушено справу про банкрутство ПАТ «Одеська ТЕЦ», введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Справа розглядається відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» в редакції від 01.01.2000 року як зазначено в п.1 Прикінцевих положень цього Закону. Ухвалою Господарського суду Одеської області від 12.09.2001 року було введено процедуру розпорядження майном.

Ухвалою Господарського суду Одеської області від 23.12.2015 року було введено процедуру санації та призначено керуючого санацією.

Постановою Господарського суду Одеської області від 13.12.2016р. ПАТ "Одеська ТЕЦ" визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, припинено повноваження органів управління банкрута щодо управління та розпорядження майном.

Підприємство не має філій та інвестицій в дочірні або асоційовані підприємства.

Перша черга обладнання Одеської теплоелектроцентрالی введена в експлуатацію в 1950 році. Це були 4 парові котли фірми "Зульцер" по 50т/ч та 2 турбіни фірми ББЦ-ЛАПТ і ЕШЕР-ВІСС потужністю 12МВт. З 1953 по 1957р.р. зводиться друга черга електроцентрالی: 5 котлів типу ТП-170 та 4 турбогенератори. У 1966 році введено в експлуатацію останній паровий котел ТП-47 №10 2-ї черги. На початку 70-х років встановлена електрична потужність станції була 168-173МВт. Основним паливом для котлів було кам'яне вугілля та мазут. З липня 1969 року ОТЕЦ розпочала спалювати природний газ.

У 1974-1975р. Вводяться в дію два водогрійних котли ПТВМ -100.

01.04.1981р. Списано обладнання першої черги.

У 1985р. На баланс ОТЕЦ передано котельню, яка знаходиться на окремій площадці загальною потужністю 274Гкал/час: три парові котли Е-50-14ГМ та два водогрійні котли КВГМ-100.

В кінці 80-х (1988р.) на ОТЕЦ введено в дію третій водогрійний котел ПТВМ-100. Сумарна теплова потужність станції на той час становить 934Гкал/час.

З 01.01.1989р. ОТЕЦ повністю перейшла на спалювання природного газу, мазут залишився як резервне паливо.

На даний час встановлена електрична потужність ОТЕЦ складає 68МВт. Вся електроенергія відпускається в Оптовий ринок електричної енергії України.

Загальна встановлена теплова потужність ОТЕЦ – 779Гкал/ч, у т.ч. ТЕЦ – 505Гкал/ч, котельне відділення №2 КТЦ ОТЕЦ – 274Гкал/ч.

Теплова енергія відпускається споживачам гарячою водою (для опалення та гарячого водопостачання населення, бюджетних організацій та інших споживачів)

Інформація про організаційну структуру емітента

Функціональними одиницями підприємства є цеха, відділи та дільниці. Кожний функціональний підрозділ очолюється начальником (цеху, відділу тощо). У складі підприємства не має філій або дочірніх підприємств. До складу експлуатаційних цехів відносяться: котлотурбінний цех, хімічний цех, електричний цех. Експлуатаційні цехи мають у своєму складі начальників змін, яким підпорядкований оперативний персонал. У свою чергу начальники змін цехів оперативно підпорядковуються начальнику зміни станції. До виконання ремонтних функцій залучені підрозділи: цех централізованого ремонту, цех теплового контролю та автоматики, виробнича лабораторія металів, ремонтно-будівельна дільниця. Обслуговування з матеріально-технічного та транспортного забезпечення здійснює відділ матеріального-технічного і транспортного забезпечення. Загальне господарське забезпечення здійснює відділ господарського обслуговування та житлово-комунальний відділ. Охорона праці на підприємстві покладена на відділ охорони праці. Охорона майна підприємства здійснюється ДП "Управління відомчої воєнізованої охорони". Підрозділи та окремі функціональні одиниці, що здійснюють адміністративно-управлінські функції, мають такий склад: виробничо-технічний відділ, фінансово-економічний відділ, бухгалтерія, відділ безпеки, відділ інформаційних технологій, управління реалізації електричної енергії, управління реалізації теплової енергії, юридичний відділ, відділ праці та кадрів, відділ закупівель та договірної роботи. Склад керівництва складається з наступних штатних одиниць: ліквідатор, виконавчий директор, заступник голови правління з фінансів, заступник голови правління з загальних питань, радник, головний бухгалтер, головний інженер, заступник головного інженера, старший інспектор з експлуатації електростанції.

Інформація про чисельність працівників

338

Інформація про належність емітента до будь-яких об'єднань підприємств

Емітент не належить до будь-яких об'єднань підприємств.

Інформація про спільну діяльність, яку емітент проводить з іншими організаціями, підприємствами, установами

Емітент не проводить спільну діяльність з іншими організаціями, підприємствами, установами.

Пропозиції щодо реорганізації з боку третіх осіб

пропозиції відсутні.

Опис обраної облікової політики

Визнання виручки

Виручка визнається у тому разі, якщо отримання економічних вигід Підприємством оцінюється як імовірне, і якщо виручка може бути надійно оцінена. Виручка оцінюється за справедливою вартістю отриманої винагороди, за вирахуванням знижок, вирахувань, а також податків або мит із продажу.

Підприємство аналізує укладені договори, що передбачають отримання виручки, відповідно до певних критеріїв з метою визначення того, чи виступає воно як принципал або як агент. Підприємство дійшло висновку, що воно виступає як принципал за всіма такими договорами. Для визнання виручки також враховується виконання таких критеріїв:

Дохід від надання послуг

Дохід визнається в момент надання послуги за умови, що сума доходу може бути достовірно визначена.

Дохід від реалізації активів

Дохід визнається за умови, що сума доходу може бути достовірно визначена, а також коли значні ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на актив, перешли до покупця (зазвичай, на момент їх поставки).

Процентний дохід

За всіма фінансовими інструментами, оцінюваними за амортизованою вартістю, і процентними

фінансовими активами, класифікованими як наявні для продажу, процентний дохід або витрати визнаються з використанням методу ефективної процентної ставки, що точно дисконтує очікувані майбутні виплати або надходження грошових коштів протягом очікуваного строку використання фінансового інструменту або, якщо це доречно, менш тривалого періоду до чистої балансової вартості фінансового активу або зобов'язання. Процентний дохід включається до складу фінансового доходу у звіті про сукупні прибутки та збитки.

Податки

Податок на додану вартість

Доходи, витрати, активи та аванси визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім таких випадків:

- ПДВ, що виникає при придбанні активів чи послуг, не відшкодовується податковим органом; в такому разі ПДВ визнається як частина витрат на придбання активу або частина витратної статті, залежно від обставин;

- Дебіторська і кредиторська заборгованість відображається з урахуванням суми ПДВ (крім сум заборгованості у вигляді отриманих та виданих передплат).

Чиста сума податку на додану вартість, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається до дебіторської або кредиторської заборгованості, відображеної у звіті про фінансовий стан.

Поточний податок на прибуток

Нарахування поточного податку на прибуток здійснюється згідно з українським податковим законодавством на основі оподатковуваного доходу за вирахуванням витрат, що можуть відноситися у його зменшення, згідно даних, відображених у податкових деклараціях. В 2016 році ставка податку на прибуток підприємств складає 18%. Поточні податкові зобов'язання та активи за поточний і попередній періоди, оцінюються в сумі, що належить до сплати податковим органам або підлягає відшкодуванню податковими органами.

Згідно з Податковим кодексом України, прийнятим у грудні 2010 року та чинним з початку 2011 року, а в частині застосування нових правил оподаткування операцій податком на прибуток підприємств - з квітня 2011 року, відбувається зближення методів ведення бухгалтерського та податкового обліку. З 2016 року змінено порядок обчислення витрат та доходів для оподаткування податком на прибуток, що значно зблизило податковий облік з бухгалтерським.

На кожну дату складання звітності керівництво враховує вплив змін у чинному податковому законодавстві на порядок визначення сум поточного та відстроченого податку на прибуток.

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом зобов'язань станом на дату складання звітності по всіх тимчасових різницях між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю, визначеною для цілей складання фінансової звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються по всіх оподатковуваних тимчасових різницях, за винятком:

- ситуацій, коли відстрочене податкове зобов'язання виникає від первісного визнання гудвілу, активу чи зобов'язання в господарській операції, яка не є об'єднанням компаній, та під час здійснення операції не впливає ні на обліковий, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; та

- щодо оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані підприємства та спільну діяльність, коли час сторнування тимчасової різниці контролюється Підприємством та існує ймовірність, що тимчасова різниця не буде сторнована в найближчому майбутньому.

Відстрочені податкові активи визнаються щодо всіх тимчасових податкових різниць, що підлягають вирахуванню та невикористаних податкових активів і невикористаних податкових збитків, перенесених на наступні періоди, якщо ймовірно отримання майбутнього оподатковуваного прибутку, який дозволить використати неоподатковувані тимчасові різниці, а також перенесені на наступні періоди невикористані податкові збитки, за винятком наступних ситуацій:

- коли відстрочений податковий актив, пов'язаний з тимчасовими різницями, що підлягають вирахуванню, виникає від первісного визнання активу чи зобов'язання в господарській операції, що не є об'єднанням компаній, та під час здійснення операції не впливає ні на обліковий, ні на оподатковуваний прибуток (податковий збиток); і

- щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані підприємства та спільну діяльність, у випадку, коли існує ймовірність, що тимчасова різниця буде сторнована в найближчому майбутньому, і буде отриманий оподатковуваний прибуток, до якого можна застосувати тимчасову різницю.

На кожну дату складання звітності Підприємство переглядає облікову вартість відстрочених податкових активів і зменшує її, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного

прибутку, що дозволив би реалізувати суму такого відстроченого податкового активу. Не визнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються Підприємством на кожну дату складання звітності і визнаються лише тоді, коли виникає ймовірність одержання в майбутньому оподаткованого прибутку, що дозволить реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за податковими ставками (та податковими законами), застосування яких очікується у періоді, в якому очікується реалізація активу чи погашення зобов'язання, на основі діючих або оголошених на дату складання звітності ставок оподаткування і положень податкового законодавства.

Відстрочений податок на прибуток, що стосується операцій, які обліковуються не у звіті про прибутки та збитки, обліковується відповідним чином: відстрочений податок на прибуток, пов'язаний із статтями, які відображаються безпосередньо у складі капіталу, також наводиться у складі цих статей капіталу.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку за умови наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, а також якщо відстрочені податкові активи та зобов'язання стосуються одного суб'єкта оподаткування та одного податкового органу.

Виплати персоналу

Державна пенсійна програма

Підприємство сплачує поточні внески за державною пенсійною програмою для своїх працівників згідно із ставками, що діяли протягом звітного періоду, та які застосовуються до фонду оплати праці. У звіті про прибутки та збитки витрати, пов'язані з такими внесками, визнаються в тому ж періоді, що й відповідна сума заробітної плати.

Інші витрати

Підприємство несе також інші витрати на персонал, які не пов'язані безпосередньо з оплатою праці, в основному являють собою безумовні витрати, мають періодичний або разовий характер та, відповідно, відносяться до певного виду витрат (переважно, собівартості та інших операційних витрат).

Фінансові інструменти - первісне визнання і подальша оцінка

Фінансові активи. Первісне визнання та оцінка

Згідно з МСБО 39 фінансові активи класифікуються відповідно як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку; позики та дебіторська заборгованість; інвестиції, утримувані до погашення, або інвестиції, наявні для продажу; похідні інструменти, призначені для хеджування, при ефективному хеджуванні. Підприємство визначає класифікацію його фінансових активів при первісному визнанні.

При первісному визнанні фінансові активи оцінюються за справедливою вартістю плюс (у випадку, якщо інвестиції не класифікуються як фінансові активи за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку) витрати, безпосередньо пов'язані із здійсненням операції.

Всі звичайні операції з придбання й продажу фінансових активів, умови яких вимагають передачі активів у строки, встановлені законодавством або прийняті на відповідному ринку, відображаються на дату операції, тобто на дату, коли Підприємство бере на себе зобов'язання з придбання активу.

Фінансові активи Підприємства включають грошові кошти та депозити, дебіторську та іншу заборгованість (у т.ч. передоплати видані). На 31 грудня 2016 та 2015 років жоден з фінансових активів не було віднесено до категорії фінансових активів, оцінюваних за справедливою вартістю з відображенням переоцінки у прибутку або збитку, інвестицій, утримуваних до погашення, або похідних інструментів, призначених для хеджування при ефективному хеджуванні.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових активів залежить від їх класифікації у такий спосіб:

Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість являє собою непохідні фінансові активи з установленими або обумовленими виплатами, які не котируються на активному ринку. Після первісного визнання такі фінансові активи оцінюються за амортизованою вартістю, визначеною з використанням методу ефективної процентної ставки, за вирахуванням збитків від знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Амортизація на основі використання ефективної процентної ставки включається до складу доходів від фінансування у звіті про прибутки або збитки. Витрати, обумовлені знеціненням, визнаються у звіті про прибутки та збитки у складі витрат із інших операційних витрат.

Знецінення фінансових активів

На кожну звітну дату Підприємство оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення фінансового активу або групи фінансових активів. Фінансовий актив або група фінансових активів вважаються знеціненими тоді і тільки тоді, коли існує об'єктивна ознака знецінення в результаті однієї або більше подій, що

відбулися після первісного визнання активу (настання "випадку понесення збитку"), які мали вплив на очікувані майбутні грошові потоки за фінансовим активом або групою фінансових активів, що піддається надійній оцінці. Ознаки знецінення можуть включати зазначення того, що боржник або група боржників зазнають істотних фінансових труднощів, не можуть обслуговувати свою заборгованість або несправно здійснюють виплату процентів або основної суми заборгованості, а також імовірність того, що з ними буде проведена процедура банкрутства або іншої фінансової реорганізації. Крім цього, до таких ознак відносяться спостережувані дані, що вказують на ймовірність зниження очікуваних майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом та піддаються оцінці, зокрема, зміна обсягів простроченої заборгованості або економічних умов, що знаходяться у певному взаємозв'язку з відмовами від виконання зобов'язань з виплати боргів.

Фінансові зобов'язання. Первісне визнання та оцінка

Фінансові зобов'язання, що перебувають у сфері дії МСФЗ 39, класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання, переоцінювані за справедливою вартістю через прибуток або збиток, кредити і позики, або похідні інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Підприємство класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні.

Фінансові зобов'язання спочатку визнаються за справедливою вартістю, зменшеною у випадку позик і кредитів на витрати, безпосередньо пов'язані з їх отриманням згідно з угодою.

Фінансові зобов'язання Підприємства включають торгово та іншу кредиторську заборгованість, а також інші довгострокові зобов'язання.

Подальша оцінка

Після первісного визнання торгова та інша кредиторська заборгованість з визначеним строком погашення оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Торгова та інша кредиторська заборгованість без визначеного строку погашення оцінюється за собівартістю.

Після первісного визнання інші довгострокові зобов'язання оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Доходи і витрати за такими фінансовими зобов'язаннями визнаються у звіті про прибутки та збитки при припиненні їх визнання, а також по мірі нарахування амортизації з використанням ефективної процентної ставки.

Амортизована вартість розраховується з урахуванням дисконтів або премій при придбанні, а також комісійних або витрат, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Амортизація ефективної процентної ставки включається до складу фінансових витрат у звіті про прибутки або збитки.

Припинення визнання

Визнання фінансового зобов'язання у звіті про фінансовий стан припиняється, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув.

Якщо наявне фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відмінних умовах або якщо умови наявного зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання і початок визнання нового зобов'язання, а різниця в їх обліковій вартості визнається у звіті про прибутки та збитки.

Згортання фінансових інструментів

Згортання фінансових активів і фінансових зобов'язань з відображенням підсумку в звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права провести згортання визнаних сум та наміру здійснити розрахунок на нетто-основі або реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, торгівля якими здійснюється на активних ринках, на кожну звітну дату визначається, виходячи з ринкових котирувань або котирувань дилерів (котирування на купівлю для довгих позицій і котирування на продаж для коротких позицій), без вирахування витрат за угодою.

Для фінансових інструментів, торгівля якими не здійснюється на активному ринку, справедлива вартість визначається шляхом застосування відповідних методик оцінки. Такі методики можуть включати використання цін нещодавно проведених на комерційній основі операцій, використання поточної справедливої вартості аналогічних інструментів, аналіз дисконтованих грошових потоків або інші моделі оцінки.

Основні засоби

Після первинного визнання за собівартістю Підприємство і в подальшому використовує модель собівартості та відображає об'єкти основних засобів за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності. Основні засоби амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного періоду корисного використання, та оцінюються на предмет втрати корисності при наявності ознак такої втрати корисності.

Об'єкт основних засобів знімається з обліку після його вибуття або коли одержання економічних вигод від його подальшого використання або вибуття не очікується. Прибутки або збитки, що виникають у зв'язку

із зняттям активу з обліку (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття активу і його обліковою вартістю) включаються до звіту про прибутки і збитки за рік, у якому актив був знятий з обліку.

Ліквідаційна вартість, строки корисного використання і методи нарахування амортизації необоротних активів аналізуються наприкінці кожного звітного року і, при необхідності, коригуються.

Незавершене будівництво являє собою основні засоби на стадії будівництва та обліковується по собівартості. Його облікова вартість складається з вартості матеріалів, обладнання та інших видів активів, робіт та послуг на різних стадіях будівництва та інших заходів, що проводяться до моменту введення об'єктів у експлуатацію. Незавершене будівництво не амортизується доти, доки відповідний актив не буде придатний і введений в експлуатацію.

Інвестиційна нерухомість

Нерухомість визнається інвестиційною тільки в тому разі, якщо частина, зайнята власником складає менше 20%. Інвестиційна нерухомість після визнання обліковується за собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація.

Оренда

Визначення того, чи є операція орендою або чи містить вона ознаки оренди, відбувається на базі аналізу змісту операції на дату виникнення відносин оренди. При цьому необхідно встановити, чи залежить виконання угоди від використання конкретного активу або групи активів, а також чи переходить право розпорядження активом у процесі його використання в результаті такої операції.

Фінансова оренда (лізинг), за якою до Підприємства переходять практично усі ризики і вигоди, пов'язані з володінням орендованим активом, капіталізується на дату початку строку дії оренди у сумі справедливої вартості орендованого майна, або, якщо ця сума менше, - у сумі дисконтованої вартості мінімальних орендних платежів.

Орендні платежі розподіляються між вартістю фінансування та зменшенням зобов'язань з оренди таким чином, щоб досягнути фіксованої ставки процента на непогашену суму зобов'язань. Вартість фінансування відображається безпосередньо у звіті про прибутки та збитки.

Платежі за операційною орендою визнаються як витрати у звіті про сукупні прибутки та збитки прямолінійним методом протягом усього строку оренди.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи первісно визнаються за собівартістю на час придбання. Після первісного визнання за собівартістю, придбані нематеріальні активи відображаються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченого зносу та збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи амортизуються прямолінійним методом протягом очікуваного періоду корисного використання, та оцінюються на предмет втрати корисності при наявності ознак такої втрати корисності.

Запаси

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Чиста вартість реалізації являє собою оціночну ціну реалізації в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням будь-яких очікуваних майбутніх витрат, пов'язаних з доведенням активу до готовності, та витрат на його реалізацію.

Підприємство визначає собівартість запасів за методом ідентифікованої собівартості. Транспортно-заготівельні витрати безпосередньо включаються до складу собівартості придбаних запасів.

Зменшення корисності нефінансових активів

Станом на кожну дату складання звітності Підприємство визначає ознаки можливого зменшення корисності активу. Якщо такі ознаки існують, або якщо необхідно виконати щорічне тестування активу на зменшення корисності, виконується оцінка вартості очікуваного відшкодування активу.

Вартість очікуваного відшкодування активу визначається як більша з наступних величин: справедлива вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію, та вартості використання активу. Вартість очікуваного відшкодування активу визначається для окремого активу, крім випадків коли актив не генерує потоки грошових коштів, які, в основному, незалежні від потоків, що генеруються іншими активами або групами активів.

Якщо балансова вартість активу перевищує його вартість очікуваного відшкодування, актив вважається знеціненим та списується до вартості очікуваного відшкодування.

При оцінці вартості використання майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризики, властиві активу. При визначенні справедливої вартості за вирахуванням витрат на реалізацію застосовується відповідна методика оцінки. Ці розрахунки підтверджуються оціночними коефіцієнтами або іншими доступними індикаторами справедливої вартості. Збитки від зменшення корисності активів визнаються в окремому рядку у звіті про прибутки та збитки за винятком раніше дооцінених активів, дооцінка яких визнавалась у складі іншого сукупного доходу. В цьому випадку збитки від зменшення корисності також визнаються у

складі іншого сукупного доходу в межах суми попередньої дооцінки.

На кожну звітну дату Підприємство визначає ознаки того, чи раніше визнані збитки від зменшення корисності активу, за виключенням гудвілу, зникли або зменшились. Якщо така ознака є, то розраховується відшкодовувана сума активу чи одиниці, що генерує грошові потоки. Раніше визнані збитки від зменшення корисності сторнуються тільки в тому разі, якщо відбулись зміни в оцінках, які використовувались для визначення суми відшкодовування активу, після останнього визнання збитку від зменшення його корисності. У вказаному випадку балансова вартість активу збільшується до його відшкодовуваної суми. Отримана сума не може перевищувати облікову вартість (за вирахуванням амортизації), за якою даний актив визнавався б у разі, якщо у попередні роки не був би визнаний збиток від зменшення його корисності. Таке відновлення вартості визнається у звіті про прибутки та збитки, за виключенням випадків, коли актив враховується за переоціненою вартістю. В останньому випадку відновлення вартості враховується як приріст вартості від переоцінки.

Передплати видані

Передплати видані відображаються за вартістю, зазначеною у рахунках, за вирахуванням суми податку на додану вартість. Резерв зменшення корисності нараховується у випадку, коли існують об'єктивні свідчення того, що Підприємство не отримає активів чи послуг в повному обсязі згідно з умовами виданих передплат, та очікується погашення заборгованості грошовими коштами. Сума резерву розраховується як різниця між обліковою вартістю та вартістю, що може бути відшкодована. Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки у складі інших операційних витрат.

Грошові кошти та депозити

Грошові кошти та депозити, представлені в звіті про фінансовий стан, складаються з грошових коштів на банківському рахунку, готівки в касі та банківських депозитів з договірним терміном погашення.

Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Підприємство має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання внаслідок минулих подій, та існує імовірність того, що погашення зобов'язання потребуватиме вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена. Якщо Підприємство очікує, що забезпечення повністю або частково буде відшкодоване, наприклад, внаслідок дії угоди про страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але лише тоді, коли отримання компенсації фактично визначене. Витрати, що відносяться до нарахування резерву, відображаються у звіті про сукупні прибутки та збитки за вирахуванням відшкодування.

У випадку, коли вплив зміни вартості грошей у часі є суттєвим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування прогнозованих потоків грошових коштів, із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі, а також, за їх наявності, ризики, пов'язані з певним зобов'язанням. При застосуванні дисконтування, збільшення суми забезпечення, що відображає плин часу, визнається як фінансові витрати.

Потенційні активи та зобов'язання

Потенційні активи не відображаються у фінансовій звітності, проте розкриваються у примітках до фінансової звітності (у випадку, коли приток ресурсів, що містять економічні вигоди, є вірогідним).

Потенційні зобов'язання не відображаються у фінансовій звітності, проте розкриваються у примітках до фінансової звітності (у випадку, коли відтік ресурсів, що містять економічні вигоди, є вірогідним, та суми таких потоків можуть бути достовірно визначені). Інформація про потенційні зобов'язання звичайно розкривається у звітності, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, що містять економічні вигоди, є маловірогідною.

5. Прийняття нових та переглянутих стандартів

Були випущені наступні нові стандарти та зміни стандартів, які відносяться до фінансової звітності Товариства, та набули чинності для фінансових періодів що починаються з 1 січня 2014 року або після цієї дати, та застосування яких не вплинуло суттєво на фінансову звітність Підприємства:

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - випущена остаточна редакція в липні 2014 р., яка відображає всі етапи проекту по фінансових інструментах та заміняє МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і всі попередні редакції МСФЗ 9. Стандарт вступає в силу по відношенню до річних звітних періодів, що починаються з 01.01.2018 р. або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування.

МСФЗ 14 «Рахунки відстрочених тарифних різниць» вступає в силу по відношенню до річних звітних періодів, що починаються з 01.01.2016 р. або після цієї дати.

Поправки до МСФЗ 19 «Пенсійні програми з встановленими виплатами: внески працівників» вступають в силу по відношенню до річних звітних періодів, що починаються з 01.07.2014 р. або після цієї дати.

«Щорічні поліпшення МСФЗ, період 2010-2012 рр.» - вступають в силу з 01.07.2014 р. Документ включає в себе наступні поправки: